

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 552/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. R., K., P. R., K., a Z. R., K., zastúpených advokátkou JUDr. R. D., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 287/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. R., P. R. a Z. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2013 doručená sťažnosť M. R., K., P. R., K., a Z. R., K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. R. D., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 287/2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa ako žalobcovia žalobou podanou krajskému súdu 9. júna 2006 domáhali preskúmania rozhodnutia žalovaného – Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky sp. zn. LPO-1349/2006 z 10. apríla 2006 podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Krajský súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 1 S 287/2006-45 z 8. septembra 2009, ktorý bol na odvolanie žalovaného zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 9. septembra 2010 a vec bola vrátená na ďalšie konanie krajskému súdu.

Krajský súd druhýkrát vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 1 S 287/2006-67 z 1. februára 2011 (ďalej len „rozsudok z 1. februára 2011“), ktorý bol právnej zástupkyňi sťažovateľov doručený 14. septembra 2011.

Proti rozsudku krajského súdu z 1. februára 2011 podali sťažovatelia 29. septembra 2011 odvolanie a na výzvu krajského súdu z 13. októbra 2011 zaplatili súdny poplatok za odvolanie.

Dňa 8. novembra 2012 sťažovatelia doručili krajskému súdu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 287/2006, ktorá bola vybavená listom krajského súdu sp. zn. Spr. 2297/2012 z 29. novembra 2012 ako dôvodná.

Z listu krajského súdu sp. zn. Spr. 2297/2012 z 29. novembra 2012 vyplýva, že dôvodnosť sťažnosti sťažovateľov bola ustálená zo zisteného pochybenia krajského súdu, ktorý ich odvolanie podané 29. septembra 2011 proti rozsudku krajského súdu z 1. februára 2011 nepostúpil najvyššiemu súdu, ale príslušný spisový materiál omylom založil do archívu. Podpredsedníčka krajského súdu sa sťažovateľom ospravedlnila a zároveň

im oznámila, že po zistení pochybenia krajského súdu bol spis sp. zn. 1 S 287/2006 s odvolaním sťažovateľov odoslaný najvyššiemu súdu.

Ústavný súd preverovaním na najvyššom súde 22. augusta 2013 zistil, že odvolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu z 1. februára 2011 (spolu s príslušným spisom krajského súdu) bolo doručené najvyššiemu súdu 14. novembra 2012, odvolacie konanie je vedené najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Sžr 161/2012 a dosiaľ nebolo vo veci rozhodnuté.

Sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného a iného práva postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 287/2006 a v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie uviedli: „Súdne konanie trvá už sedem rokov bez toho, aby bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Počas trvania súdneho konania porušovateľ, podľa názoru sťažovateľov v 1. až 3. rade, nepostupoval dostatočne efektívne a bez prieťahov. Jedná sa predovšetkým o doručovanie písomností so značným časovým odstupom od ich vyhotovenia, resp. prevzatia, neprimerané a ničím neodôvodnené obdobie nečinnosti predchádzajúce vydaniu rozsudku zo dňa 8. 9. 2009 a taktiež o postup porušovateľa po doručení odvolania sťažovateľov zo dňa 27. 9. 2011 proti Rozsudku porušovateľa č. k. 1 S 287/06-67 zo dňa 1. 2. 2011, kedy bol spis založený do archívu bez toho, aby bolo rozhodnuté o odvolaní...“

V súvislosti s vyššie uvedeným, sťažovatelia v 1. až 3. rade stratili dôveru v spravodlivosť, nestrannosť, kompetentnosť a odbornosť súdu a v reálnu možnosť obyčajného človeka domôcť sa svojich práv v relevantnom čase, a pritom požívať náležitú ochranu zo strany štátnych orgánov.

Podľa názoru sťažovateľov v 1. až 3. rade sa v danom prípade nejedná o vec po právnej stránke zložitú a neprimeraná dĺžka súdneho konania je spôsobená výlučne postupom súdu, ktorý je bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný, resp. vykonáva úkony neefektívne...“

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd Bratislava v konaní vedenom pod č. k. 1 S 287/2006 porušil právo M. R., P. R. a Z. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2

Ústavy SR a ich právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajskému súdu Bratislava prikazuje konať v konaní vedenom pod č. k. 1 S 287/2006 bez zbytočných prieťahov.

3. M. R., P. R. a Z. R. priznáva primerané finančné zadosťučinenie každému jednému vo výške po 7.000,- eur..., ktoré finančné zadosťučinenie je im Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. M. R., P. R. a Z. R. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 487,32 EUR, ktorú náhradu je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov v 1. až 3. rade JUDr. R. D., advokátky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie a prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 287/2006.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti považoval za potrebné najprv zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovatelia špecifikujú, akého rozhodnutia sa domáhajú (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzia predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie právnej ochrany. Vzhľadom na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovatelia domáhali v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti (čl. 46

ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), a len vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého sťažovateľa označili za porušovateľa (krajský súd) ich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty účastníkov konania. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný

aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Zo sťažnosti, ako aj z jej príloh vyplýva, že konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 1 S 287/2006 bolo ukončené rozsudkom z 1. februára 2011, proti ktorému sťažovatelia podali 29. septembra 2011 odvolanie. Ústavný súd konštatuje, že je nesporným závažným pochybením krajského súdu, ktorý napriek podanému odvolaniu spis archivoval a nepredložil vec na odvolacie konanie. Predmetné pochybenie krajského súdu však už v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (8. augusta 2013) bolo napravené, odvolanie sťažovateľov bolo krajským súdom predložené 14. novembra 2012 najvyššiemu súdu, a teda v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu vo veci konal najvyšší súd, a nie krajský súd. O zjednanej náprave mali vedomosť aj sťažovatelia z listu krajského súdu sp. zn. Spr. 2297/2012 z 29. novembra 2012, ktorým bola vybavená ich sťažnosť na prietahy v konaní krajského súdu.

Sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. augusta 2013, t. j. v čase, keď krajský súd už vo veci nekonal (od 14. novembra 2012 koná vo veci najvyšší súd), v dôsledku čoho už k namietanému porušovaniu v sťažnosti označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu nemohlo dochádzať. Ústavný súd preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľov nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2013